

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

31 січня 2019 р.

Київ

№ 66-р

Про допустимість нової державної допомоги для конкуренції внаслідок внесення надавачем державної допомоги змін до умов її надання

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу, надісланого листом Державної служби зайнятості (Центральний апарат) від 10.04.2018 № 33/01/1890-18 (вх. № 186-ПДД від 12.04.2018), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 06.08.2018 № 01/157-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/14-18-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи про державну допомогу № 500-26.15/14-18-ДД та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи від 21.01.2019 № 500-26.15/14-18/33-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Листом Державної служби зайнятості (Центральний апарат) від 10.04.2018 № 33/01/1890-18 (вх. № 186-ПДД від 12.04.2018) надіслано повідомлення про нову державну допомогу, яке було подано на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 26.04.2018 № 500-29/05-5238 (далі – Запит) Повідомлення було залишено без руху й надано тридцятиденний строк для усунення недоліків та надання додаткової інформації.
- (3) Державною службою зайнятості (Центральний апарат) листом від 01.06.2018 № 33/01/3160-18 (вх. № 6-01/6436 від 05.06.2018) надіслано додаткову інформацію на Запит (далі – Лист про додаткову інформацію).
- (4) За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 06.08.2018 № 01/157-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/14-18-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Антимонопольного комітету України від 07.08.2018 № 500-29/01-10052 направлено копію розпорядження на адресу Державної служби зайнятості (Центральний апарат). На офіційному веб-порталі Антимонопольного комітету України опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх

заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку із розглядом справи про державну допомогу.

2. ВІДОМОСТІ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (5) Державна служба зайнятості (Центральний апарат) (01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 8/10, ідентифікаційний код юридичної особи 03491079).

2.2. Отримувачі підтримки

- (6) Суб'єкти господарювання (роботодавці), крім бюджетних, комунальних та неприбуткових організацій, які забезпечують перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Метою (ціллю) підтримки є збереження зайнятості працівників у період реорганізації або перепрофілювання підприємства, тимчасового припинення виробництва.

2.4. Очікуваний результат

- (8) Збереження зайнятості працівників.

2.5. Форма підтримки

- (9) Фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи.

2.6. Обсяг підтримки

- (10) Загальний обсяг підтримки не визначений.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (11) Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття»
- (12) Порядок фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва за умови збереження за працівниками місця роботи, затверджений постановою правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України від 29.01.2009 № 94, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17.03.2009 за № 245/16261.

2.8. Тривалість підтримки

- (13) Необмежена.

3. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА В ПРОЦЕСІ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (14) Відповідно до статті 7¹ Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» при виникненні страхового ризику Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття може здійснювати заходи, спрямовані на запобігання настанню страхових випадків, у межах коштів, передбачених бюджетом Фонду, зокрема, на фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи.
- (15) Відповідно до пункту 2.1 Порядку фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва за умови збереження за працівниками місця роботи, затвердженого постановою правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України від 29.01.2009 № 94, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 17.03.2009 за № 245/16261 (далі – Порядок), фінансування витрат роботодавця на навчання працівників – застрахованих осіб здійснюється за рахунок коштів Фонду в межах коштів, передбачених на ці цілі у бюджеті Фонду, у разі організації роботодавцем зазначеного навчання у період реорганізації або перепрофілювання підприємства, тимчасового припинення виробництва за умови збереження за працівниками місця роботи на підприємстві протягом одного року після закінчення навчання.
- (16) Відповідно до пункту 2.2 Порядку, фінансування витрат роботодавця на навчання працівників забезпечується у разі охоплення простом у зв'язку із змінами в організації виробництва та праці або перепрофілювання підприємства, тимчасового припинення виробництва, понад:
- 50 % працівників – при штатній кількості працівників до 100 осіб;
 - 30 % працівників – при штатній кількості працівників від 101 до 500 осіб;
 - 20 % працівників – при штатній кількості працівників понад 501 особу.
- (17) Пунктом 2.3 Порядку встановлено, що не фінансуються витрати роботодавця на навчання працівників, які:
- працевлаштовані з наданням дотації роботодавцю за рахунок коштів Фонду;
 - отримують допомогу по частковому безробіттю або беруть участь в інших профілактичних заходах, передбачених Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття»;
 - працюють за сумісництвом у цього роботодавця;
 - проходять альтернативну (невійськову) службу;
 - відповідно до законодавства отримали дозвіл на працевлаштування у роботодавця.
- (18) Кошти для фінансування витрат роботодавця на навчання працівників виділяються центром зайнятості Автономної Республіки Крим, обласними, Київським та Севастопольським міськими центрами зайнятості (далі – регіональні центри зайнятості) підприємствам незалежно від форми власності та господарювання, які на 1 число місяця, в якому звернувся роботодавець, не мають заборгованості по сплаті внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та/або єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (пункт 3.1 Порядку).

- (19) Пунктом 3.2 Порядку встановлено, що підприємство звертається до базового центру зайнятості за місцем реєстрації його як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування із заявою про виділення коштів для організації навчання працівників за формою, наведеною у додатку до цього Порядку.
- (20) Відповідно до пункту 3.6 Порядку під час розгляду заяв роботодавців про виділення коштів для організації навчання працівників перевага надається тим, державну реєстрацію яких проведено в малих, у тому числі монофункціональних, містах, за умови, якщо наймані працівники працюють у таких роботодавців за місцем державної реєстрації.
- (21) Згідно з пунктом 3.7 Порядку рішення про відмову у виділенні коштів для організації навчання працівників приймається, якщо роботодавець:
- перебуває у стані злиття, приєднання, поділу, перетворення, ліквідації або банкрутства;
 - перебуває на обліку як платник внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та/або єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування менше 24 місяців;
 - має на 1 число місяця, в якому звернувся, заборгованість по сплаті внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та/або єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також заборгованість з податків та зборів (обов'язкових платежів).
- (22) Пунктом 3.9 Порядку встановлено, що кошти роботодавцю перераховуються відповідно до договору на фінансування витрат роботодавця на навчання працівників, що укладається між роботодавцем та регіональним центром зайнятості.
- (23) Кошти для навчання працівників виділяються підприємству на строк навчання не більш як 12 місяців (пункт 3.11 Порядку).
- (24) Відповідно до пункту 4.3 Порядку кошти, використані не за цільовим призначенням або з порушенням законодавства, повертаються роботодавцем протягом місяця з дня виявлення порушення. У разі відмови роботодавця добровільно повернути кошти Фонду або неповернення їх у встановлені строки стягнення коштів здійснюється базовим центром зайнятості у судовому порядку відповідно до чинного законодавства.
- (25) Пунктом 4.8 Порядку встановлено, що роботодавець протягом одного року з дня закінчення навчання працівниками, які навчалися за кошти Фонду, станом на перше число місяця, наступного за звітним кварталом, подає базовим центрам зайнятості за місцем реєстрації підприємства як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування інформацію про перебування в трудових відносинах з вищезазначеними працівниками.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (26) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (27) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (28) Згідно з частиною першою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для таких цілей:
- 1) сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим;
 - 2) виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру;
 - 3) сприяння окремим видам господарської діяльності або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
 - 4) підтримки та збереження національної культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним.
- (29) Частиною другою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає, зокрема, критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на професійну підготовку працівників.
- (30) Критерії оцінки допустимості державної допомоги на професійну підготовку працівників затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 11 (далі – Критерії оцінки).
- (31) Пунктом 2 Критеріїв оцінки встановлено, що під професійною підготовкою працівників розуміється професійне навчання працівників у значенні, наведеному в Законі України «Про професійний розвиток працівників».
- (32) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про професійний розвиток працівників» професійне навчання працівників - процес цілеспрямованого формування у працівників спеціальних знань, розвиток необхідних навичок та вмінь, що дають змогу підвищувати продуктивність праці, максимально якісно виконувати функціональні обов'язки, освоювати нові види професійної діяльності, що включає первинну професійну підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації працівників відповідно до потреб виробництва.
- (33) Згідно з пунктом 3 Критеріїв оцінки, державна допомога на професійну підготовку є допустимою у разі, коли вона надається з метою стимулювання роботодавця підвищувати професійний рівень працівників і спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання витрат на професійну підготовку працівників.
- (34) Відповідно до пункту 4 Критеріїв оцінки до категорій отримувачів державної допомоги на професійну підготовку належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі.
- (35) Відповідно до пункту 5 Критеріїв оцінки державна допомога на професійну підготовку не надається суб'єктам господарювання:

- яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, що перебувають на стадії ліквідації, які мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом та Пенсійним фондом України, які визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності;
- для здійснення обов'язкової підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників відповідно до вимог законодавства.

(36) Пунктом 8 Критеріїв оцінки встановлено, що максимальний розмір державної допомоги на професійну підготовку, яка може надаватися на відшкодування суб'єктам господарювання витрат на професійну підготовку працівників, становить не більш як 50 відсотків розміру таких витрат. Це значення збільшується, але не більш як 70 відсотків, у таких випадках:

- 1) на 10 відсотків у разі професійної підготовки працівників, що є особами з інвалідністю та/або незабезпеченими особами, та/або внутрішньо переміщеними особами, та/або учасниками бойових дій, які віднесені до однієї з категорій, зазначених у пунктах 19 і 20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- 2) на 10 відсотків у разі надання допомоги суб'єктам середнього підприємництва і на 20 відсотків у разі надання допомоги суб'єктам малого підприємництва.

(37) Відповідно до пункту 9 Критеріїв оцінки у разі надання державної допомоги на професійну підготовку працівників, які працюють в секторі морського транспорту, максимальний розмір державної допомоги на професійну підготовку, яка може надаватися на відшкодування витрат на професійну підготовку працівників, становить не більш як 100 відсотків розміру таких витрат, якщо працівники, які проходять професійну підготовку, не є активними членами екіпажу судна, а є позаштатними працівниками судна, та професійна підготовка здійснюється на судні, яке зареєстровано згідно з Кодексом торговельного мореплавства України.

(38) Пунктом 10 Критеріїв оцінки встановлено, що витратами на професійну підготовку працівників є:

- 1) витрати на оплату праці викладацького персоналу за час, протягом якого здійснюється професійна підготовка працівників;
- 2) витрати викладацького персоналу і працівників, які проходять професійну підготовку, зокрема витрати на проїзд, придбання навчальних та інших матеріалів, які безпосередньо пов'язані з професійною підготовкою, амортизацію інструментів і обладнання в обсязі, необхідному для професійної підготовки.

До цих витрат не належать витрати на проживання, крім мінімально необхідних витрат на проживання працівників, що є особами з інвалідністю;

- 1) витрати на надання консультаційних послуг, пов'язаних із професійною підготовкою;
- 2) витрати на оплату праці (заробітну плату) працівників за час, протягом якого вони проходять професійну підготовку;
- 3) адміністративні, накладні та інші непрямі витрати за час, протягом якого працівники проходять професійну підготовку.

(39) Відповідно до пункту 11 Критеріїв оцінки, у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на професійну підготовку ураховується розмір державної допомоги, що надається на відшкодування витрат на професійну підготовку працівників, за всіма діючими програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (40) Відповідно до статті 7¹ Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» при виникненні страхового ризику Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття може здійснювати заходи, спрямовані на запобігання настанню страхових випадків, у межах коштів, передбачених бюджетом Фонду, зокрема, на фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи.
- (41) Відповідно до частини другої статті 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» терміни «застрахована особа», «страхувальники» та «роботодавці» вживаються у цьому Законі у значенні, наведеному у Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
- (42) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (43) Отримувачі підтримки – роботодавці, яким надається фінансування на покриття витрат на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи, є суб'єктами господарювання у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (44) Відповідно до пункту 2.1 Порядку фінансування витрат роботодавця на навчання працівників – застрахованих осіб здійснюється за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.
- (45) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що ресурси держави – рухоме і нерухоме майно, кошти державного бюджету, інші кошти, що є об'єктом права державної власності, земля та інші природні ресурси, що є об'єктами права власності Українського народу, бюджети фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, щодо яких здійснюється державний нагляд або якими управляють чи розпоряджаються органи влади.
- (46) Тобто, фінансування витрат роботодавця на навчання працівників – застрахованих осіб здійснюється за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального

страхування України на випадок безробіття, отже, здійснюється за рахунок ресурсів держави у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (47) Повідомлена підтримка спрямована на фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, при цьому підтримка не поширюється на бюджетні, комунальні та неприбуткові організації. Отже, підтримка спрямована на окрему групу суб'єктів господарювання, які провадять окремі види господарської діяльності.
- (48) Зазначена підтримка звільняє роботодавців від витрат, яких зазнавав би суб'єкт господарювання при здійсненні професійної перепідготовки або підвищення кваліфікації працівників за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави. Отже, підтримка надає переваги суб'єктам господарювання, недоступні в звичайних ринкових умовах.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (49) Як зазначено вище, роботодавці отримують переваги в результаті надання повідомленої підтримки, що відповідно покращуватиме їх конкурентну позицію за рахунок використання праці більш кваліфікованого персоналу, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність та які не отримують такої підтримки. Отже, повідомлена підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

5.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (50) Враховуючи викладене, повідомлена підтримка роботодавцям за рахунок ресурсів держави, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (51) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, державна допомога надається з ціллю розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру, що відповідає положенням частини першої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (52) Відповідно до статті 7¹ Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» при виникненні страхового ризику Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття може здійснювати заходи, спрямовані на запобігання настанню страхових випадків, у межах коштів, передбачених бюджетом Фонду, зокрема, на фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи, що відповідає пункту 3 Критеріїв оцінки.

- (53) Державна допомога спрямована на відшкодування роботодавцям фактичних витрат на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників. Зазначені умови частково відповідають положенням пунктів 8 – 10 Критеріїв оцінки.
- (54) Державна допомога спрямована роботодавцям у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, що відповідає пункту 4 Критеріїв оцінки.
- (55) Державна допомога не надається, якщо роботодавець:
- перебуває у стані злиття, приєднання, поділу, перетворення, ліквідації або банкрутства;
 - перебуває на обліку як платник внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та/або єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування менше 24 місяців;
 - має на 1 число місяця, в якому звернувся, заборгованість по сплаті внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та/або єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також заборгованість з податків та зборів (обов'язкових платежів).
- Зазначені умови частково відповідають пункту 5 Критеріїв оцінки.
- (56) Разом із тим частиною четвертою статті 7¹ Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» передбачено, що до осіб, які отримують допомогу по частковому безробіттю відповідно до статті 47 Закону України «Про зайнятість населення», не застосовуються профілактичні заходи, визначені у частині другій цієї статті. Проте Порядок не містить положень щодо визначення сукупного розміру державної допомоги, у разі якщо суб'єкт господарювання (роботодавець) є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, як це передбачено пунктом 11 Критеріїв оцінки.
- (57) На подання з попередніми висновками від 21.01.2019 № 500-26.15/14-18/33-спр (далі – Подання) Державною службою зайнятості (Центральний апарат) листом від 24.01.2019 № 33/01/454-19 (вх. № 7-01/1004 від 25.01.2019) висловлено зауваження редакційного характеру без зміни суті Подання, яке враховано в рішенні.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктом 1 розділу IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи, що надається Державною службою зайнятості (Центральний апарат) на підставі статті 7¹ Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» та Порядку фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації

працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва за умови збереження за працівниками місця роботи, затвердженого постановою правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України від 29.01.2009 № 94, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.03.2009 за № 245/16261, є **допустимою державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» **внаслідок внесення надавачем державної допомоги таких змін до умов її надання:**

- 1) Програму державної допомоги необхідно доповнити переліком витрат, які можуть бути відшкодовані роботодавцю на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи, з урахуванням пункту 10 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на професійну підготовку працівників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 11, а саме:
 - витрати на оплату праці викладацького персоналу за час, протягом якого здійснюється професійна підготовка працівників;
 - витрати викладацького персоналу і працівників, які проходять професійну підготовку, зокрема витрати на проїзд, придбання навчальних та інших матеріалів, які безпосередньо пов'язані з професійною підготовкою, амортизацію інструментів і обладнання в обсязі, необхідному для професійної підготовки.

До цих витрат не належать витрати на проживання, крім мінімально необхідних витрат на проживання працівників, що є особами з інвалідністю;

- витрати на надання консультаційних послуг, пов'язаних із професійною підготовкою;
- витрати на оплату праці (заробітну плату) працівників за час, протягом якого вони проходять професійну підготовку;
- адміністративні, накладні та інші непрямі витрати за час, протягом якого працівники проходять професійну підготовку.

Зазначений перелік витрат є вичерпним. Надавач державної допомоги на свій розсуд обирає із зазначеного переліку витрати, які будуть включені в програму державної допомоги.

- 2) Програму державної допомоги необхідно доповнити умовами щодо максимального розміру державної допомоги на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників з урахуванням пунктів 8 та 9 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на професійну підготовку працівників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 11, а саме:

- максимальний розмір державної допомоги на професійну підготовку, яка може надаватися на відшкодування суб'єктам господарювання витрат на професійну підготовку працівників, становить не більш як 50 відсотків розміру таких витрат. Це значення збільшується, але не більш як 70 відсотків, у таких випадках:

на 10 відсотків у разі професійної підготовки працівників, що є особами з інвалідністю та/або незабезпеченими особами, та/або внутрішньо переміщеними особами, та/або учасниками бойових дій, які віднесені до однієї з категорій, зазначених у пунктах 19 і 20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

на 10 відсотків – у разі надання допомоги суб'єктам середнього підприємництва і на 20 відсотків – у разі надання допомоги суб'єктам малого підприємництва;

- у разі надання державної допомоги на професійну підготовку працівників, які працюють у секторі морського транспорту, максимальний розмір державної допомоги на професійну підготовку, яка може надаватися на відшкодування витрат на

професійну підготовку працівників, становить не більш як 100 відсотків розміру таких витрат, якщо працівники, які проходять професійну підготовку, не є активними членами екіпажу судна, а є позаштатними працівниками судна, та професійна підготовка здійснюється на судні, яке зареєстровано згідно з Кодексом торговельного мореплавства України.

- 3) Державна допомога не повинна надаватись роботодавцям (суб'єктам господарювання), яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, що перебувають на стадії ліквідації, які мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом та Пенсійним фондом України, які визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності; для здійснення обов'язкової підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників відповідно до вимог законодавства.
- 4) Умови надання державної допомоги необхідно доповнити положенням щодо визначення сукупного розміру державної допомоги на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, якщо суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги з урахуванням пункту 11 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на професійну підготовку працівників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 11.

Надавач державної допомоги зобов'язаний внести зміни до програми державної допомоги щодо фінансування витрат роботодавця на професійну перепідготовку або підвищення кваліфікації працівників, щодо яких є загроза вивільнення у зв'язку з реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, тимчасовим припиненням виробництва, за умови збереження за працівниками місця роботи у строк, передбачений пунктом 3 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», та поінформувати Антимонопольний комітет України протягом одного місяця з дня внесення змін.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ